

การเพิ่มโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำต่อลูกเลี้ยง Increasing the Penalty for Sex Offenses Committed to Step-Child

ชาญวิสุทธิ¹ ต้นมณี¹

บทคัดย่อ

ในความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำต่อลูกเลี้ยง ไม่สามารถนำหลักการเพิ่มโทษตามมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้แก่ผู้กระทำความผิดที่มีสถานะเปรียบเสมือนบิดามารดา เช่น พ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนคู่ชีวิตของบิดาหรือมารดาของบุตร หรือผู้อุปการะหรือผู้ปกครองที่รับอุปการะเลี้ยงดูบุตรนั้น ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดขอบเขตผู้กระทำความผิดซึ่งต้องเป็นบุพการีตามความเป็นจริงและผู้สืบสันดานจะต้องเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดที่เลี้ยงดูบุตรของอีกฝ่ายนั้นมาแต่เด็ก สามารถใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและหน้าที่ของความ เป็นบิดาหรือมารดากระทำความผิดทางเพศต่อลูกเลี้ยงโดยไม่ต้องรับโทษเพิ่มขึ้น อีกทั้งหากเป็นความผิดทางเพศที่กำหนดให้สามารถยอมความได้ ผู้กระทำความผิดก็อาจไม่ต้องรับผิดในการกระทำนั้น ในขณะที่กฎหมาย Sexual Offences Act 2003 ของประเทศอังกฤษกำหนดขอบเขตผู้กระทำความผิดทางเพศ รวมถึงบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ถูกกระทำในสถานะเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งไม่เฉพาะความสัมพันธ์ที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น แต่รวมถึงบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดู พ่อแม่บุญธรรม หรือบุคคลที่พักหรือเคยพักอาศัยร่วมกัน และการกระทำความผิดดังกล่าวถือเป็นความผิดที่ไม่อาจยอมความได้

คำสำคัญ : การเพิ่มโทษ, ความผิดเกี่ยวกับเพศ, ลูกเลี้ยง

¹อาจารย์ (สบ 1) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5

Lecturer (Level 1) Instructor Group. Training Center of Provincial Police Region 5

Abstract

For increasing the penalties to sex offenses under Section 285 of the Criminal Code to enforced the offender with committed by stepfather or stepmother resulting from a change of spouse's parent to step-child or a parent or guardian who takes care of the child because the limit of descendant and descendant defines specify the person who have a blood relation only. Cause of that makes the offender who is a stepfather or a stepmother can use the relationship of father or mother power to commit sexual offenses to the step-child without increasing the punishment and can compromised for that act. While the Sexual Offences Act 2003 of England defines the offender who has a relationship in the family not specify only blood relation and cannot be compromised.

Keywords : Increasing the Penalty, Sex Offenses, Step-Child

บทนำ

ในทางอาญาความผิดเกี่ยวกับเพศถือเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรงมีผลกระทบต่อสังคมโดยตรง อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อศีลธรรมอันดี หลักความเชื่อทางศาสนาที่มีข้อห้ามอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการประพฤติผิดในกาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสียหายในความผิดทางเพศย่อมได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง เสื่อมเสียเกียรติยศ ชื่อเสียงและไม่กล้าที่จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมตามปกติ ดังนั้นปัจจุบันความผิดเกี่ยวกับเพศจึงได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ลักษณะ 9 มาตรา 276-287 ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดต่อบุคคลอื่นในลักษณะเป็นการกระทำที่มุ่งต่อการทำร้ายทางเพศในลักษณะที่แตกต่างกันตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และจำต้องได้รับโทษเพิ่มขึ้นหากเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ มาตรา

278 มาตรา 279 มาตรา 280 มาตรา 282 หรือ มาตรา 283 แก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสามตามมาตรา 285 ซึ่งการบัญญัติเพิ่มโทษดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดที่อาศัยความสัมพันธ์เชิงอำนาจหรือความไว้เนื้อเชื่อใจต่อผู้ถูกกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรซึ่งเป็นอำนาจเด็ดขาดที่ปรากฏในจารีตประเพณีและหลักคำสอนของไทยมาแต่โบราณ นอกจากนี้ ยังปรากฏในเรื่องของอำนาจปกครองบุตรตามมาตรา 1566 และมาตรา 1567 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว ที่กำหนดให้บิดามารดาเป็นอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์เพื่อป้องกันและให้ความปลอดภัยแก่บุตรนั้นจนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ แต่ ด้วยประเพณีของไทยและตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่ถือว่าบิดามารดาเป็นพรหมของบุตรและเป็นพระในบ้าน การเสริมสร้างความกตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณจึงถือว่าเป็นสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติ ดังนั้น แม้บุตรจะบรรลุนิติภาวะไปแล้ว แต่ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับบุตรก็ยังผูกพันกันต่อไป

อย่างไรก็ตาม ด้วยวัฒนธรรมการสร้างครอบครัวของสังคมไทยในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป เกิดการหย่าร้างจนนำไปสู่การเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น ซึ่งต่อมาก็อาจมีการเริ่มต้นชีวิตใหม่กับบุคคลอื่นที่ตนพึงพอใจ โดยหากเป็นกรณีแม่เลี้ยงเดี่ยว ไม่ว่าบุตรนั้นจะคลอดมาแล้วหรือไม่ก็ตาม สามเฒ่าใหม่ก็จะเข้ามามีบทบาทในฐานะของการเป็นพ่อเลี้ยง หรือหากเป็นกรณีพ่อเลี้ยงเดี่ยว ภริยาใหม่ก็จะเข้ามามีบทบาทในฐานะของการเป็นแม่เลี้ยงแทน ซึ่งแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดังกล่าว จะมีได้เป็นความสัมพันธ์ทางสายโลหิต แต่ความสัมพันธ์นี้ยังคงสายใยของความเป็นบิดามารดากับบุตรตามประเพณีของไทยและตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากได้มีการเลี้ยงดูบุตรของอีกฝ่ายตั้งแต่เริ่มคลอด ก็ยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยงเสมือนหนึ่งเป็นความสัมพันธ์เช่นเดียวกับบิดามารดาตามสายโลหิต

แต่ด้วยการกระทำความผิดทางเพศในปัจจุบัน ผู้กระทำผิดมักเป็นบุคคลภายในครอบครัวเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีบิดาข่มขืนบุตรสาว มารดาพาบุตรสาวไปค้าประเวณี รวมไปถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงซึ่งได้ใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและ

หน้าที่ของความเป็นบิดาหรือมารดากระทำ ความผิดทางเพศต่อลูกเลี้ยง ทำให้บุตรนั้นได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง เสื่อมเสียเกียรติยศ ชื่อเสียง และไม่กล้าที่จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมตามปกติ ซึ่งการกระทำผิดนั้นดังกล่าว หากเป็นการกระทำต่อผู้สืบสันดานก็ถือเป็นเหตุให้ได้รับโทษเพิ่มขึ้นตามมาตรา 285 แต่ในกรณีเป็นพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงไม่สามารถนำหลักการเพิ่มโทษตามมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ได้ เนื่องจากขอบเขตของผู้กระทำความผิดต้องเป็นบุพการีตามความเป็นจริง และผู้สืบสันดานจะต้องเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ส่งผลให้การกระทำผิดทางเพศโดยพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงสามารถยอมความได้ อีกทั้งยังมีได้รับโทษหนักขึ้น อันอาจไม่เป็นธรรมต่อตัวลูกเลี้ยงได้ ในขณะที่กฎหมายประเทศอังกฤษมีการคุ้มครองสิทธิของคนในครอบครัวที่จะไม่ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยคนในครอบครัวเดียวกันเป็นอย่างมาก ดังนั้นในบทความนี้จึงจะทำการศึกษเปรียบเทียบกฎหมาย Sexual Offences Act 2003 ของประเทศอังกฤษ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขกฎหมายอาญาไทยและลดอุปสรรคในการคุ้มครองสิทธิของลูกเลี้ยงจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร

ความสัมพันธ์ของบิดามารดาที่มีต่อบุตรเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะของอำนาจเด็ดขาดที่ปรากฏในจารีตประเพณีและหลักคำสอนของไทย ซึ่งในทางกฎหมายและทางพระพุทธศาสนา เรียก “บิดามารดา” ว่าเป็น “บุพการี” โดยคำว่า “บุพการี” มาจากคำว่า “บุพ” (อ่านว่า บุพ-พะ) กับคำว่า “การี” “บุพ” แปลว่า ก่อน ที่แรก เบื้องต้น เบื้องหน้า ส่วนคำว่า “การี” แปลว่า ผู้มีการกระทำ หรือ ผู้ทำ โดยคำนี้มีสองความหมาย ความหมายแรกใช้ในภาษากฎหมาย หมายถึง ญาติทางสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป ได้แก่ บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ทวด อีกความหมายหนึ่งใช้ทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ผู้ทำคุณให้ก่อนโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น บิดามารดาเป็นบุพการีของบุตรธิดา เพราะเป็นผู้มีพระคุณซึ่งให้กำเนิดและเลี้ยงดู บุตรธิดาที่ดีจึงควรมีความกตัญญู กตเวทิตาต่อบิดามารดา กล่าวคือเป็นผู้ที่รู้บุญคุณท่านแล้วรู้จักตอบแทนคุณท่าน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2561) สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว มาตรา 1566 บัญญัติไว้ว่า “บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดา” และมาตรา 1567 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใช้อำนาจการปกครองมีสิทธิ (1) กำหนดที่อยู่ของบุตร (2) ทำโทษบุตรตามสมควรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอน (3) ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป และ (4) เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย” กล่าวคือ บิดาและมารดาที่เป็นผู้มีอำนาจปกครองบุตร เป็นผู้ที่มีอำนาจในการปกครองบุตรผู้เยาว์กำหนดที่อยู่ของบุตร ทำโทษบุตรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอนตามสมควร ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป และสามารถเรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมายได้

การที่กฎหมายกำหนดให้บิดามารดามีอำนาจในการปกครองบุตรผู้เยาว์ เนื่องจากบุตรผู้เยาว์ถือเป็นบุคคลที่อ่อนอายุ อ่อนประสบการณ์ และขาดการควบคุมสภาพจิตใจ ดังนั้นเพื่อเป็นป้องกันและให้ความปลอดภัยแก่บุตร บิดามารดาจึงมีอำนาจในการปกครองดังกล่าว แต่หากบุตรผู้เยาว์นั้นบรรลุนิติภาวะแล้ว บุตรจะไม่ตกอยู่ในอำนาจปกครองของบิดามารดาอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับบุตรในสังคมไทยมักยังคงผูกพันกันต่อไปตามจารีตประเพณีและหลักคำสอนทางศาสนาที่ถือว่าบิดามารดาเสมือนเป็นพระในบ้าน การกตัญญูและกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณจึงถือว่าเป็นสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติ ดังบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1562 “ห้ามมิให้บุคคลใดฟ่องบุงการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา” ซึ่งการบัญญัติดังกล่าวเป็นการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา สังคม จารีตประเพณีของไทย และการกตัญญูและกตเวทิตาดังกล่าวในทางปฏิบัติก็ไม่จำกัดเฉพาะบิดามารดาที่แท้จริงเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงบุคคลในสถานะอื่น เช่น พ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดูกับผู้ถูกอุปการะ ผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรม ครูอาจารย์กับลูกศิษย์ เป็นต้น

องค์ประกอบความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำโดยบุพการี

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285 บัญญัติไว้ว่า “ถ้าการกระทำความผิดตาม มาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ มาตรา 278 มาตรา

279 มาตรา 280 มาตรา 282 หรือ มาตรา 283 เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสาม” กล่าวคือ การจะเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำผิดที่กระทำต่อผู้สืบสันดานได้นั้นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1) ผู้กระทำ หมายถึง บุพการีของบุตร แต่ด้วยทั้งประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้มีการนิยามคำว่า “บุพการี” ไว้ เพียงแต่มีการอธิบายด้วยแนวคำพิพากษาศาลฎีกาเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1384/2516 โดยให้ความหมายของคำว่า “บุพการี” หมายถึง ผู้บุพการีตามความเป็นจริง หรือผู้สืบเชื้อสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป จากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว หมายความว่า บิดามารดากับบุตรจะต้องเป็นบุคคลที่มีสถานะความสัมพันธ์ความผูกพันระหว่างกันเชิงอำนาจที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ในฐานะเป็นผู้ปกครองที่มีหน้าที่ในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลอีกฝ่ายซึ่งก็คือบุตร และอีกฝ่ายก็มีหน้าที่กตัญญูทวดเวทิต่อผู้ปกครองนั้น หรือที่เรียกว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงพลตินัย สอดคล้องกับคำอธิบายของศาสตราจารย์หยุด แสงอุทัยที่อธิบายว่า ผู้สืบสันดานคือบุตร หลาน หลาน ลื้อที่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม (หยุด แสงอุทัย, 2556: 179) ดังนั้น บิดาซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรสกับมารดา แม้จะไม่ใช่ผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตรแต่ก็ถือว่าเป็นผู้บุพการี

2) ผู้ถูกระทำ หมายถึง ผู้สืบสันดานของบุพการีนั้น แต่ด้วยประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้มีการนิยามคำว่า “ผู้สืบสันดาน” ไว้เป็นการเฉพาะเช่นเดียวกับคำว่า “บุพการี” ดังนั้น การพิจารณาความหมายของคำดังกล่าว จึงต้องพิจารณาจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกา เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 303/2497 และ 1526/2497 วินิจฉัยความหมายของคำว่า “ผู้สืบสันดาน” หมายถึง ผู้สืบสันดานตามความจริง ดังนั้น บุตรนอกกฎหมายจึงถือเป็นผู้สืบสันดานตามกฎหมายด้วยเช่นกัน หรือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 956/2504 วินิจฉัยคำว่า “ผู้สืบสันดาน” ตามความในมาตรา 71 แห่งประมวลกฎหมายอาญา หมายถึง

ผู้สืบสันดานตามธรรมชาติ ดังนั้น ในความหมายของผู้สืบสันดานที่ เป็นผู้ถูกระทำจึงหมายถึงเฉพาะบุตรตามสายโลหิตเท่านั้น ซึ่งเป็นการให้ความหมายตามความสัมพันธ์เชิงพฤตินัย ด้วยเหตุนี้ไม่ว่าบุตรนั้นจะเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ก็ถือเป็นผู้ถูกระทำในฐานะเป็นผู้สืบสันดาน

3) มีการกระทำความผิดทางเพศ โดยการกระทำความผิดนั้นมีเจตนาที่จะกระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ช่มชู้กระทำความชำเราตามมาตรา 276 การกระทำความชำเราเด็กตามมาตรา 277 กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีตามมาตรา 278 กระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีตามมาตรา 279 เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา 282 มาตรา 283

เมื่อพิจารณาลักษณะของการกระทำความผิดทางเพศโดยบุพการีจะเห็นได้ว่าในการกระทำความผิดทางเพศนั้นเป็นการกระทำโดยบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิตซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางธรรมชาติเท่านั้น ไม่หมายรวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรที่เกิดแต่สามีภริยาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่มีแต่เดิมมาก่อนอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาหรือสมรสกัน แม้จะไม่มีกรการรับรองบุตรตามกฎหมายก็ถือเป็นผู้สืบสันดาน

ลักษณะของการกระทำทางอาญาที่ถือเป็นเหตุฉกรรจ์

การจะพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวถือเป็นเหตุฉกรรจ์หรือไม่ สามารถแยกพิจารณาได้เป็น 4 ลักษณะ คือ (สฤษฎ์ ลัจจวานิช, 2525: 59)

1) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงบุคคลที่ถูกประทุษร้าย คือ การกำหนดเหตุฉกรรจ์โดยพิจารณาจากตัวผู้ถูกระทำความผิด กล่าวคือหากผู้นั้นเป็นผู้อ่อนแอ มีกำลังน้อยไม่สามารถเพียงพอที่จะป้องกันหรือต่อสู้กับผู้กระทำความผิดได้การกระทำต่อบุคคลดังกล่าวย่อมเป็นเหตุพิจารณาในการกำหนดให้ผู้กระทำได้รับโทษหนักขึ้น

2) เหตุฉกรรจ์ที่คำนึงถึงลักษณะพิเศษของเจตนา คือ การพิจารณาเหตุจูงใจหรือจุดมุ่งหมายในการก่อให้เกิดการกระทำความผิดเพื่อกำหนดเหตุฉกรรจ์นั้นเป็นการพิจารณาในส่วนของจิตใจผู้กระทำเป็นหลักในการกำหนดให้รับโทษหนักขึ้น

3) เหตุการณ์ที่คำนึงถึงความร้ายแรงของลักษณะวิธีการของการกระทำ การกำหนดเหตุการณ์ตามลักษณะความผิดนั้นพิจารณาถึงเหตุอันเนื่องมาจากการกระทำ ความผิดว่ามีรูปแบบหรือวิธีการที่แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งรูปแบบและวิธีการกระทำ ความผิดบางอย่างนั้นอาจแสดงถึงความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นแตกต่างกันก็เป็นได้ ดังนั้น การลงโทษต่อความผิดที่มีลักษณะแตกต่างกันย่อมมีความหนักเบาของโทษที่แตกต่าง กันไปด้วย โดยพิจารณาจากลักษณะของการกระทำความผิดว่าเป็นการกระทำความผิด ที่ก่อให้เกิดความรุนแรงหรือความอันตรายมากน้อยเพียงไร เป็นการกระทำที่มีความ รุนแรงไม่ว่าจะส่งผลกระทบต่อเรื่องของความเสียหายหรือความรู้สึกของบุคคลในสังคม ก็จะต้องได้รับโทษหนักขึ้น

4) เหตุการณ์ที่คำนึงถึงเจตนาพิเศษ คือ การคำนึงถึงความชั่วร้ายของจิตใจ กล่าวคือ การกำหนดโทษโดยคำนึงถึงจิตใจของผู้กระทำเป็นหลักโดยพิจารณาใน ส่วนของเจตนาที่ชั่วร้ายหรือการมีจิตใจที่ชั่วร้ายมากกว่าปกติย่อมเป็นเหตุแห่งการได้รับโทษ หนักขึ้น ดังนั้น แม้การกระทำที่มีลักษณะเดียวกันแต่มีความชั่วร้ายในจิตใจของผู้ทำ ความผิดที่ต่างกันย่อมได้รับโทษหนักเบาที่ต่างกันตามไปด้วย ทั้งนี้หลักการ ดังกล่าวจะนำมาใช้เฉพาะในกรณีของการกระทำความผิดโดยเจตนาธรรมดาและเจตนา พิเศษเท่านั้นแต่มีได้นำมาบังคับใช้กับการกระทำความผิดโดยประมาท

การกำหนดเหตุการณ์เพื่อเพิ่มโทษทางอาญาก็เพื่อเป็นการแก้แค้นผู้กระทำ ความผิดแทนผู้เสียหายให้สาสมกับความร้ายแรงของการกระทำ ตลอดจนเพื่อเป็นการ ช่มชู้และป้องกันอาชญากรรม และทดแทนความเสียหายที่ผู้กระทำผิดก่อให้เกิดแก่ สังคมอีกด้วย แต่หากการกระทำผิดมีผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำโดยตรงเท่านั้น ไม่มี ผลกระทบต่อสังคมโดยรวม กล่าวคือ เป็นความผิดที่มีความเป็นอาชญากรรมน้อยหรือมี คุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นเรื่องส่วนตัวอย่างมากที่พึงเคารพในเจตจำนงของผู้เสียหาย หรือมีคุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นส่วนบุคคลโดยแท้ และเป็นความผิดที่มุ่งประสงค์จะ คืบครองผู้เสียหายอย่างแท้จริง เช่น ความผิดเกี่ยวกับข่มขืนกระทำชำเราธรรมดาตาม มาตรา 276 วรรคแรก ความผิดเกี่ยวกับกระทำอนาจารซึ่งมิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย และไม่เป็นการกระทำแก่ผู้สืบสันดาน หรือศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแลหรือผู้อยู่ในความปกครองตามมาตรา 278 ความผิดเกี่ยวกับ พาหรือซ่อนเร้นบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้น

จะยินยอมหรือไม่ตามมาตรา 283 ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือความผิดเกี่ยวกับพาหนะไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา 284 (จุฬารัตน์ ยะปะนัน, 2553: 152-157) ซึ่งผู้เสียหายจะเป็นผู้วินิจฉัยหรือตัดสินใจว่าควรใช้บังคับกฎหมายอาญาแก่ผู้กระทำผิดหรือไม่ ถ้าผู้เสียหายไม่ตั้งใจจะดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดก็สามารถยอมความกันได้ และเมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันตามกฎหมายแล้วก็ถือว่าสิทธิที่จะนำคดีอาญามาฟ้องอัยการรับ รัฐก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดอีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. คณิต ฌ นคร มีความเห็นว่า เหตุการณ์ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นนั้นอาจจะขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลที่ถูกประทุษร้ายและขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของลักษณะของการกระทำหรือผลของการกระทำ และขึ้นอยู่กับจิตใจของผู้กระทำ การบัญญัติเหตุการณ์โดยอาศัยองค์ประกอบเช่นนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์นั้นได้ยึดถือหลักของแนวคิดการลงโทษที่มีลักษณะเป็นการตอบแทนความร้ายแรงของการกระทำความผิดตามแนวคิดของเบคคาเรีย นักทฤษฎีกฎหมายคลาสสิก ซึ่งถือว่าความหนักเบาของการลงโทษจะต้องกำหนดตามความร้ายแรงแห่งอันตรายของผู้กระทำความผิดแต่ละคน และความร้ายแรงแห่งอันตรายนี้วัดได้จากขีดแห่งความเสียหายอันเกิดจากการกระทำ ความผิดนั้น กล่าวคือ การลงโทษผู้ต้องหาที่กระทำผิดโดยพิจารณาประกอบเหตุการณ์ เพื่อให้ต้องรับโทษหนักขึ้นก็เพื่อประโยชน์ของสังคม โดยยึดมั่นในหลักของความยุติธรรม (คณิต ฌ นคร, 2525: 13-14)

ความผิดเกี่ยวกับเพศของประเทศอังกฤษ

การบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศของประเทศอังกฤษเป็นไปตามกฎหมาย Sexual Offences Act 2003 ซึ่งได้กำหนดความผิดทางเพศของบุคคลในครอบครัวเดียวกันตั้งแต่ ค.ศ. 1908 และบัญญัติให้เป็นเหตุการณ์อันมีโทษทางอาญาสูงสุดคือจำคุก ทั้งนี้ The family Law Act 1996 กำหนดความหมายของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับบุตรไว้ใน Article 62 (6) หมายความว่า “บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเด็ก โดยความสัมพันธ์นี้หมายถึงบิดามารดาของเด็กหรือมีหรือเคยมี

หน้าที่ปกครองดูแลเด็ก หรือในกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมหรือเลี้ยงรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลจะมีความสัมพันธ์กันหากบุคคลหนึ่งเป็นบิดามารดาโดยกำเนิดของเด็กหรือบุคคลที่กลายเป็นบิดามารดาเนื่องจากคำสั่งให้รับบุตรบุญธรรมหรือจากการยื่นคำร้องขอรับบุตรบุญธรรมหรือเป็นบุคคลที่ให้อยู่อาศัยกับเด็กกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในเวลาใดก็ตาม” และให้ความหมายของคำว่า “ญาติ” ตาม Article 63 หมายถึง “บุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยเป็นบิดามารดา พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ลูกเลี้ยง บุตร หลาน ปู่ย่า ตายาย พี่น้อง ลุงป้า น้าอา ของบุคคลอีกคนหนึ่ง หรือของคู่สมรสหรือของอดีตคู่สมรสของบุคคลอีกคนหนึ่งด้วย รวมไปถึงผู้ที่กินอยู่ด้วยกันฉันสามีภริยาหรือเคยอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาด้วย” (พิชญาภา เจียมแท้, 2555: 36-37) ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายในกรณีที่ผู้ก่อเหตุมีส่วนสัมพันธ์กับเด็กที่ถูกทำร้ายหรือทารุณกรรมในครอบครัว

ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวที่กระทำต่อบุตรของตนเอง ไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ถือเป็นความผิดเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางเพศหรือสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางเพศกับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวตาม Sexual Offences Act 2003 Article 25 และ Article 26 ต้องได้รับโทษต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 14 ปี ส่วนความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวอาจเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งตาม Article 27 ดังนี้

- 1) เป็นผู้รับบุตรบุญธรรมตาม the Adoption and Children Act 2002
- 2) เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา พี่สาว น้องสาว หลานสาว ป้า หรือ ลุง หรือเป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงของผู้ถูกกระทำ
- 3) เป็นหรือเคยเป็นผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง หรือลูกพี่ลูกน้อง หรือน้องสาว หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้รับบุตรบุญธรรม
- 4) ผู้ถูกกระทำอาศัยอยู่ในที่พักอาศัยเดียวกันกับผู้กระทำความผิด และผู้ถูกกระทำอยู่ในความปกครองของผู้กระทำ
- 5) เป็นลุง ป้า น้า อา ซึ่งหมายถึงพี่หรือน้องของบิดาหรือมารดา หรือเป็นลูกพี่ลูกน้อง ซึ่งหมายถึงบุตรของลุง ป้า น้า อาเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูบุตร หมายถึงบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูที่ขอรับเลี้ยงมาจากหน่วยงานท้องถิ่นหรือองค์กรอาสาสมัครตามมาตรา 23 (2) (a) หรือ 59 (1) (a) ของ Children Act 1989 หรือเป็นบุคคลซึ่งอยู่ใน

อุปการะเลี้ยงดูตามความหมายมาตรา 66 (1) (b) หรือเป็นพ่อแม่บุญธรรม ซึ่งหมายรวมถึง คู่สมรสของบิดามารดา พี่ชายหรือพี่สาว น้องชายหรือน้องสาวต่างบิดาหรือมารดา และบุตรของคู่สมรสของบิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอีกด้วย

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ประเทศอังกฤษมีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่บิดาหรือมารดาที่ร่วมประเวณีกับบุตรของตน โดยข้อห้ามดังกล่าวรวมถึงความสัมพันธ์ที่มีระหว่างญาติร่วมสายโลหิตทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือ ถือเอาตามความเป็นจริงเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืน (เสริมชัย สูดประเสริฐ, 2550 : 39-40) และครอบคลุมการกระทำของบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดู พ่อแม่บุญธรรม หรือบุคคลที่พักหรือเคยพักอาศัยร่วมกัน และการกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดออกจากรั้วที่มีอัตราโทษสูง และไม่อาจยอมความได้ เนื่องจาก Sexual Offences Act 2003 ไม่มีการบัญญัติให้ความผิดทางเพศที่กระทำด้วยประการใดๆ ที่กระทำด้วยบุคคลข้างต้นสามารถยอมความได้

บทวิเคราะห์การเพิ่มโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศที่กระทำต่อลูกเลี้ยง

ในทางกฎหมายและทางพระพุทธศาสนา เรียก “บิดามารดา” ว่าเป็น “บุพการี” โดยภาษากฎหมาย หมายถึง ญาติทางสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป ได้แก่ บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ทวด ส่วนทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ผู้ทำคุณให้ก่อนโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น บิดามารดาเป็นบุพการีของบุตรธิดา เพราะเป็นผู้มีพระคุณซึ่งให้กำเนิดและเลี้ยงดู บุตรธิดาที่ดีจึงควรมีความกตัญญูตเวทีต่อบิดามารดา สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว มาตรา 1566 บัญญัติไว้ว่า “บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดามารดา” และมาตรา 1567 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใช้อำนาจการปกครองมีสิทธิ (1) กำหนดที่อยู่ของบุตร (2) ทำโทษบุตรตามสมควรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอน (3) ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป และ (4) เรียกบุตรคืนจากบุคคลอื่นซึ่งกักบุตรไว้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า บิดาและมารดาที่เป็นผู้ทำคุณให้ก่อนซึ่งก่อให้เกิดอำนาจปกครองบุตร เช่น กำหนดที่อยู่ของบุตร ทำโทษบุตรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอนตามสมควร ให้บุตรทำการงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานะานุรูป ส่วนบุตรที่มีก

ควรกตัญญูและกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ ดังบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1562 “ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา” ซึ่งการบัญญัติดังกล่าวเป็นการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนา สังคม จารีตประเพณีของไทย และการกตัญญูและกตเวทิตาดังกล่าวในทางปฏิบัติก็ไม่จำกัดเฉพาะบิดามารดาที่แท้จริงเท่านั้น หากแต่ยังรวมไปถึงบุคคลในสถานะอื่น เช่น พ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดูกับผู้ถูกอุปการะ ผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรม ครูอาจารย์กับลูกศิษย์ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงแนวคิดและเจตนารมณ์ของบทบัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบิดามารดากับบุตรในกฎหมายไทย จะเห็นได้ว่าการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับครอบครัวนั้นอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นความรับผิดชอบของบุพการีที่มีต่อบุตรตามวัฒนธรรม ประเพณี และหลักคำสอนทางศาสนาที่แฝงอยู่ความเชื่อของคนไทยเสมอมา แม้ว่าบุตรผู้เยาว์นั้นจะบรรลุนิติภาวะทางกฎหมายแล้ว และบุตรนั้นไม่ตกอยู่ในอำนาจปกครองของบิดามารดาอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับบุตรในสังคมไทยมักยังคงผูกพันกันต่อไปตามจารีตประเพณีและหลักคำสอนทางศาสนาที่ถือว่าบิดามารดาเสมือนเป็นพระในบ้าน การกตัญญูและกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณจึงถือว่าเป็นสิ่งดีงามที่พึงปฏิบัติ ดังนั้นเมื่อมีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวก็จะมีการหยิบยกและคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุพการีกับบุตรเป็นสำคัญ

แต่ด้วยการกระทำความผิดทางเพศในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่จะมีการกระทำโดยบุคคลภายนอกเท่านั้น หากแต่ยังมีการล่วงละเมิดทางเพศแก่บุคคลในครอบครัวด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การละเมิดทางเพศโดยบิดามารดาต่อบุตรซึ่งเป็นการกระทำโดยอาศัยความสัมพันธ์ของบุคคลที่ใกล้ชิดกันและมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจและหน้าที่ต่อผู้ถูกกระทำอันถือเป็นความผิดที่ร้ายแรงและยังเป็นการทำลายความไว้วางใจของบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่รักและเคารพบุพการี ไม่ว่าจะเป็นการกระทำนั้นจะกระทำโดยความยินยอมหรือไม่ก็ตาม แต่การกระทำนั้นก็ยังส่งผลกระทบต่อสังคมหรือชุมชนโดยตรงอีกด้วย ดังนั้น ในการกระทำทางเพศที่กระทำโดยบุพการีของสังคมไทยจึงถือเป็นความผิดในทางศาสนา จารีตประเพณี สังคม

ด้วยเหตุประการดังกล่าว ความผิดเกี่ยวกับเพศจึงได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ลักษณะ 9 มาตรา 276-287 ซึ่งได้กำหนดความผิดเพื่อลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดต่อบุคคลอื่นในลักษณะเป็นการกระทำที่มุ่งต่อการทำร้ายทางเพศในลักษณะที่แตกต่างกัน และจำต้องได้รับโทษเพิ่มขึ้นหากเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 285 ดังต่อไปนี้

1) กระทำความผิดตามมาตรา 276 โดยข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

2) กระทำความผิดตามมาตรา 277 โดยกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

3) กระทำความผิดตามมาตรา 277 ทวิ โดยการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 277 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

4) กระทำความผิดตามมาตรา 277 ตริ โดยการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสาม หรือมาตรา 277 วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

5) กระทำความผิดตามมาตรา 278 โดยกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น

6) กระทำความผิดตามมาตรา 279 โดยกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ไม่ว่าเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

7) กระทำความผิดตามมาตรา 280 โดยได้กระทำความผิดตามมาตรา 278 หรือมาตรา 279 เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

8) กระทำความผิดตามมาตรา 282 โดยเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิงเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม

9) กระทำความผิดตามมาตรา 283 โดยเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ขู่เข็ญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้

อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอันใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น

โดยการกระทำความผิดนั้นได้กระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแลผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาล ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ หนึ่งในสาม ซึ่งการบัญญัติเพิ่มโทษดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดที่อาศัยความสัมพันธ์เชิงอำนาจหรือความไว้นื้อเชื่อใจต่อผู้ถูกกระทำให้สาสมกับการกระทำ ความผิดนั้น อีกทั้งยังเป็นการแก้แค้นทดแทนแก่ผู้ถูกกระทำอีกด้วย (อำพล วงศ์ศิริ, 2555: 16-21)

อย่างไรก็ตาม ด้วยวัฒนธรรมการสร้างครอบครัวของสังคมไทยในยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป เกิดการหย่าร้างจนนำไปสู่การเป็นพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น ซึ่งต่อมาก็อาจมีการเริ่มต้นชีวิตใหม่กับบุคคลอื่นที่ตนพึงพอใจ โดยหากเป็นกรณีแม่เลี้ยงเดี่ยว ไม่ว่าจะบุตรนั้นจะคลอดมาแล้วหรือไม่ก็ตาม สามเฒ่าใหม่ก็จะเข้ามามีบทบาทในฐานะของการเป็นพ่อเลี้ยง หรือหากเป็นกรณีพ่อเลี้ยงเดี่ยว ภริยาใหม่ก็จะเข้ามามีบทบาทในฐานะของการเป็นแม่เลี้ยงแทน ซึ่งแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดังกล่าว จะมีได้เป็นความสัมพันธ์ทางสายโลหิต แต่ความสัมพันธ์นี้ยังคงสายใยของความเป็นบิดามารดากับบุตรตามประเพณีของไทยและตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากได้มีการเลี้ยงดูบุตรของอีกฝ่ายตั้งแต่เริ่มคลอด ก็ยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยงเสมือนหนึ่งเป็นความสัมพันธ์เช่นเดียวกับบิดามารดาตามสายโลหิต

ดังนั้น ในการกระทำความผิดทางเพศโดยบิดามารดาจึงมิใช่บุคคลที่มีความสัมพันธ์ตามความเป็นจริงเท่านั้น หากแต่พ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงก็มักใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและหน้าที่ของความเป็นบิดาหรือมารดากระทำความผิดทางเพศต่อลูกเลี้ยงเช่นกัน ทำให้บุตรนั้นได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง เสื่อมเสียเกียรติยศ ชื่อเสียงและไม่กล้าที่จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมตามปกติ ซึ่งในทางอาญาความผิดเกี่ยวกับเพศถือเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรงมีผลกระทบต่อสังคมโดยตรง อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อศีลธรรมอันดี หลักความเชื่อทางศาสนาที่มีข้อห้ามอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการประพฤติดีกในกาม

แต่ทั้งนี้ในกรณีเป็นพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงไม่สามารถนำหลักการเพิ่มโทษตามมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ได้ เนื่องจากขอบเขตของผู้กระทำความผิดต้องเป็นการกระทำระหว่างบุคคลซึ่งมีสถานะเป็นบุพการีที่มีอำนาจจัดการแทนผู้สืบสันดานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (2) แต่ด้วยคำว่า “บุพการี” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายอาญาไม่มีการบัญญัติคำนิยามไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นจึงต้องเทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1384/2516 ซึ่งได้วางคำวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานว่า “บุพการี” หมายถึง ผู้บุพการีตามความเป็นจริง ดังนั้นบิดาซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรสกับมารดา แม้จะไม่ใช่ผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตรแต่ก็ถือว่าเป็นผู้บุพการี ดังนั้นพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงจึงไม่อยู่ในขอบเขตนียามนี้ นอกจากนี้บุคคลที่ถูกกระทำต้องมีสถานะเป็นผู้สืบสันดานของบุพการีตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (2) เช่นกัน ซึ่งเมื่อเทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 303/2497, 1526/2497 ที่ได้วางแนวคำวินิจฉัยไว้ว่า ผู้สืบสันดานต้องเป็นบุตรตามความจริง บุตรนอกกฎหมายจึงถือเป็นผู้สืบสันดานตามกฎหมาย และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 956/2509 วางแนวคำวินิจฉัยคำว่า “สืบสันดาน” ตามพจนานุกรมหมายความว่าสืบเชื้อสายมาโดยตรง หมายความว่า ลูกเลี้ยงมิได้เป็นผู้สืบสันดานในขอบเขตนียามนี้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ บิดามารดาต้องเป็นบุพการีตามความเป็นจริง บุตรที่เกิดแต่สามีภริยาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่มีแต่เดิมมาก่อนอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาหรือสมรสกันไม่ถือเป็นผู้สืบสันดานที่จะได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 285 นี้

ในขณะที่เจตนารมณ์ของการเพิ่มโทษทางอาญาก็เพื่อเป็นการแก้แค้นผู้กระทำความผิดแทนผู้เสียหายให้สาสมกับความร้ายแรงของการกระทำ ตลอดจนเพื่อเป็นการข่มขู่และป้องกันอาชญากรรม และทดแทนความเสียหายที่ผู้กระทำผิดก่อให้เกิดแก่สังคมอีกด้วย แต่ด้วยการนิยามความหมายของบุพการีและผู้สืบสันดานตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวทำให้ลักษณะการกระทำผิดมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ที่ถูกกระทำแต่ไม่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ดังนั้นหากพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยงทำการข่มขู่ลูกเลี้ยงหรือหลอกให้เชื่อในความคิดที่ไม่สุจริต ลูกเลี้ยงก็อาจไม่ตั้งใจจะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด และเมื่อยอมความกันตามกฎหมายจนนำไปสู่การถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องสิทธิที่จะนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับ รัฐก็ไม่สามารถเข้าไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอีกต่อไป

ด้วยการกำหนดขอบเขตนิยามอย่างแคบนี้ส่งผลให้การกระทำความผิดทางเพศโดยพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงสามารถยอมความได้ อีกทั้งยังมีได้รับโทษหนักขึ้น อันอาจไม่เป็นที่ธรรมต่อตัวลูกเลี้ยงได้ ดังการตั้งข้อสังเกตมาตรา 285 แห่งประมวลกฎหมายอาญาของศาสตราจารย์ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ต่อกรณีผู้ใช้อำนาจปกครองว่า “น่าคิดว่ากรณีพ่อแม่ที่แท้จริงไม่รู้อยู่ที่ไหน ผู้อุปการะก็ไม่ใช้ผู้ใช้อำนาจปกครอง เมื่อผู้ใช้อำนาจปกครองไม่ได้ปกครอง ส่วนผู้ที่ปกครองตามความจริงไม่ใช่ผู้ใช้อำนาจปกครองแล้ว กรณีการกระทำความผิดทางเพศควรถือผู้ปกครองตามความจริงเพราะเป็นเรื่องอิทธิพลต่อเด็กซึ่งไม่มีทางเลือกเลี้ยงได้ และเป็นการกระทำต่อเนื่องตัวร่างกายโดยตรง ไม่ใช่กระทบเพียงสิทธิในความจริง มาตรานี้มุ่งคุ้มครองเด็กหรือเปิดโอกาสให้อุปการะเด็กกันแน่” (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2551: 194) จะเห็นได้ว่า ข้อสังเกตนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของผู้ปกครองที่มีใช้เป็นบิดามารดาโดยสายโลหิตหรือเป็นผู้ปกครองตามกฎหมาย แต่ในทางพฤตินัย การใช้อำนาจปกครองของบุคคลดังกล่าว ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้ถูกกระทำในลักษณะของความเป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยเช่นกัน แต่เมื่อตามมาตรา 285 นี้ไม่อาจนำมาปรับใช้กับความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ได้ ก็อาจไม่เป็นธรรมต่อบุตรที่ถูกกระทำทางเพศนัก

ในขณะที่กฎหมายประเทศอังกฤษมีการคุ้มครองสิทธิของคนในครอบครัวที่จะไม่ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยคนในครอบครัวเดียวกันเป็นอย่างมาก โดยการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศไว้ในกฎหมาย Sexual Offences Act 2003 และบัญญัติให้เป็นเหตุฉกรรจ์อันมีโทษทางอาญาสูงสุดคือจำคุก แต่ในการพิจารณาการกระทำความผิดโดยบิดามารดาจะพิจารณาในรูปแบบของความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวแทนการพิจารณาสถานะของบุคคล ซึ่ง The family Law Act 1996 กำหนดความหมายของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางครอบครัวกับบุตรไว้ใน Article 62 (6) หมายความว่า “บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับเด็ก โดยความสัมพันธ์นี้หมายถึงบิดามารดาของเด็กหรือมีหรือเคยมีหน้าที่ปกครองดูแลเด็ก หรือในกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมหรือเล็กรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลจะมีความสัมพันธ์กันหากบุคคลหนึ่งเป็นบิดามารดาโดยกำเนิดของเด็กหรือบุคคลที่กลายเป็นบิดามารดาเนื่องจากคำสั่งให้รับบุตรบุญธรรมหรือจากการยื่นคำร้องขอรับบุตรบุญธรรมหรือเป็นบุคคลที่ให้อยู่อาศัยกับเด็กกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในเวลาใดก็ตาม” และให้ความหมายของคำว่า “ญาติ” ตาม

Article 63 หมายถึง “บุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยเป็นบิดามารดา พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ลูกเลี้ยง บุตร หลาน ปู่ย่า ตายาย พี่น้อง ลุงป้า น้าอา ของบุคคลอีกคนหนึ่ง หรือของคู่สมรสหรือของอดีตคู่สมรสของบุคคลอีกคนหนึ่งด้วย รวมไปถึงผู้ที่กินอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยาหรือเคยอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยาด้วย” (พิชญานา เจียมแท้, 2555: 36-37) ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายในกรณีที่ถูกก่อเหตุมีส่วนสัมพันธ์กับเด็กที่ถูกทำร้ายหรือทารุณกรรมในครอบครัว

ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวที่กระทำต่อบุตรของตนเอง ไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ถือเป็นความผิดเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางเพศหรือสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางเพศกับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวตาม Sexual Offences Act 2003 Article 27 ซึ่งได้แก่

1) เป็นผู้รับบุตรบุญธรรมบุตรบุญธรรมตาม the Adoption and Children Act 2002

2) เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา พี่สาว น้องสาว หลานสาว ป้า หรือ ลุง หรือเป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงของผู้ถูกระทำ

3) เป็นหรือเคยเป็นผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง หรือลูกพี่ลูกน้อง หรือน้องสาว หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้รับบุตรบุญธรรม

4) ผู้ถูกระทำอาศัยอยู่ในที่พักอาศัยเดียวกันกับผู้กระทำความผิด และผู้ถูกระทำอยู่ในความปกครองของผู้กระทำ

5) เป็นลุง ป้า น้า อา ซึ่งหมายถึงพี่หรือน้องของบิดาหรือมารดา หรือเป็นลูกพี่ลูกน้อง ซึ่งหมายถึงบุตรของลุง ป้า น้า อาเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูบุตร หมายถึงบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเลี้ยงที่ขอรับเลี้ยงมาจากหน่วยงานท้องถิ่นหรือองค์กรอาสาสมัครตาม มาตรา 23 (2) (a) หรือ 59 (1) (a) ของ Children Act 1989 หรือเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะเลี้ยงดูตามความหมายมาตรา 66 (1) (b) หรือเป็นพ่อแม่บุญธรรม ซึ่งหมายความรวมถึง คู่สมรสของบิดามารดา พี่ชายหรือพี่สาว น้องชายหรือน้องสาวต่างบิดาหรือมารดา และบุตรของคู่สมรสของบิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอีกด้วย

การกระทำความผิดโดยมีกิจกรรมทางเพศกับบุคคลในครอบครัวดังกล่าว ต้องได้รับโทษต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 14 ปี ตาม Article 25 และ Article 26

เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายของประเทศอังกฤษจะเห็นได้ว่ามีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่บิดาหรือมารดาที่ร่วมประเวณีกับบุตรของตน โดยข้อห้ามดังกล่าวรวมไปถึงความสัมพันธ์ที่มีระหว่างญาติร่วมสายโลหิตทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือ ถือเอาตามความเป็นจริงเป็นหลักในการพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืนและครอบคลุมการกระทำของบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดู พ่อแม่บุญธรรม หรือบุคคลที่พักหรือเคยพักอาศัยร่วมกัน และการกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดอุกฉกรรจ์ที่มีอัตราโทษสูงและไม่อาจยอมความได้ ซึ่งนับว่าเป็นการบัญญัติกฎหมายตามเจตนารมณ์ที่ต้องการจะคุ้มครองบุคคลที่อาจถูกบุคคลในครอบครัวที่มีอำนาจและสถานะเหนือกว่าคุกคามหรือทำร้ายร่างกาย จิตใจ ไม่เพียงแต่บิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ตามสายโลหิตเท่านั้น ซึ่งต่างจากกฎหมายไทยที่คุ้มครองเฉพาะบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตรวมถึงบุคคลที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น มิได้พิจารณาจากความสัมพันธ์ตามความเป็นจริง ดังนั้นการกระทำความผิดทางเพศโดยบุคคลที่ได้มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิตและได้อาศัยประโยชน์จากสถานะหรือความมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นความรับผิดชอบของบุพการีที่มีต่อบุตรตามวัฒนธรรม ประเพณี และหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อล่วงละเมิดทางเพศแก่ลูกเลี้ยงซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน และมีสถานะเปรียบเสมือนเป็นบุตรของผู้กระทำ จึงไม่อาจเพิ่มโทษในการกระทำความผิดนั้นให้หนักขึ้นได้ จึงอาจไม่เป็นธรรมต่อลูกเลี้ยงในสังคมไทยที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ความผิดเกี่ยวกับเพศถือเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรงมีผลกระทบต่อสังคมโดยตรง อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อศีลธรรมอันดี หลักความเชื่อทางศาสนาที่มีข้อห้ามอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการประพฤติผิดในกาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสียหายในความผิดทางเพศย่อมได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง เสื่อมเสียเกียรติยศชื่อเสียงและไม่กล้าที่จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมตามปกติ ความผิดเกี่ยวกับเพศจึงได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ลักษณะ 9 มาตรา 276-287/2 ซึ่งได้แก่

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามมาตรา 276 ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กตาม มาตรา 277 ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปี ตามมาตรา 278 ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีตามมาตรา 279 ความผิดฐาน เป็นรัฐะจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารตามมาตรา 282 มาตรา 283 และ มาตรา 283 ทวิ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ความผิดฐานพาไปเพื่อการ อนาจารตามมาตรา 284 ความผิดฐานดำรงชีพจากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเมินิตตาม มาตรา 286 ความผิดฐานค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกตามมาตรา 287 ความผิดฐาน ครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามมาตรา 287/1 และความผิด ฐานค้าวัตถุหรือสิ่งของซึ่งเป็นสื่อลามกอนาจารเด็กตามมาตรา 287/2 นอกจากนี้ยัง กำหนดเหตุเพิ่มโทษตามมาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ มาตรา 280 มาตรา 285 และ ความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา 281 มาตรา 283 ทวิ วรรคสี่ และมาตรา 284 รวมไปถึงการกำหนดความผิดที่ห้ามยกความไม่รู้มาอ้างเพื่อให้พ้นความผิดตามมาตรา 285/1 ทั้งนี้เพื่อลงโทษบุคคลที่กระทำความผิดต่อบุคคลอื่น

แต่กรณีจะถือว่าเป็นการเพิ่มโทษในความผิดทางเพศตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 285 สำหรับกรณีการกระทำต่อผู้สืบสันดานนั้น ผู้กระทำจะต้องเป็น บุพการีตามความเป็นจริง และผู้ถูกกระทำจะต้องเป็นผู้สืบสันดานโดยตรง แม้ว่าจะไม่มี การรับรองบุตรตามกฎหมายก็ตาม แต่ไม่หมายความรวมถึงบุตรที่เกิดแต่สามีภริยาฝ่าย หนึ่งฝ่ายใดที่มีแต่เดิมมาก่อนอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาหรือสมรสกันหรือที่เรียกว่า “ลูกเลี้ยง” ทำให้ไม่สามารถนำหลักการเพิ่มโทษตามมาตราดังกล่าวนี้มาบังคับใช้แก่ ผู้กระทำความผิดที่อาศัยประโยชน์จากสถานะหรือความมีอำนาจเหนือระหว่างผู้กระทำ กับผู้ถูกกระทำเช่นเดียวกับบิดามารดากับบุตร เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ หรือเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากลูกเลี้ยงได้ ในขณะที่กฎหมาย family Law Act 1996 ของประเทศอังกฤษ ให้คำนิยามของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทาง ครอบครัวยุติในมาตรา 62 หมายความว่ารวมถึง (1) บุคคลที่เป็นคู่สมรสหรือเคยสมรสกัน (2) อยู่หรือเคยอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยา (3) อยู่หรือเคยอยู่อาศัยในบ้านหลังเดียวกัน เว้น แต่กรณีของลูกจ้าง ผู้เช่า ผู้อาศัย หรือนักเรียนแลกเปลี่ยน (4) เป็นญาติกัน (5) บุคคลที่ ได้ตกลงว่าจะสมรสกับอีกฝ่ายหนึ่งและ (6) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับเด็ก โดย ความสัมพันธ์นี้หมายถึงบิดามารดาของเด็กหรือมีหรือเคยมีหน้าที่ปกครองดูแลเด็ก หรือ

ในกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมหรือเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลจะมีความสัมพันธ์กันหากบุคคลหนึ่งเป็นบิดามารดาโดยกำเนิดของเด็กหรือบุคคลที่กลายเป็นบิดามารดาเนื่องจากคำสั่งให้รับบุตรบุญธรรมหรือจากการยื่นคำร้องขอรับบุตรบุญธรรมหรือเป็นบุคคลที่ให้อยู่อาศัยกับเด็กกรณีที่มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในเวลาใดก็ตาม ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองผู้เสียหายที่อาจถูกผู้ก่อเหตุซึ่งมีส่วนสัมพันธ์เป็นคนในครอบครัวทำร้ายหรือทารุณกรรมทางเพศ ไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม อันถือเป็นความผิดเกี่ยวกับการมีกิจกรรมทางเพศกับบุคคลที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวตามกฎหมาย Sexual Offences Act 2003 Article 27 ซึ่งไม่เฉพาะเพียงแต่เป็นผู้มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิตเท่านั้น แต่ให้หมายความรวมถึงบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ได้แก่ บุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดู พ่อแม่บุญธรรม หรือบุคคลที่พักหรือเคยพักอาศัยร่วมกัน และต้องได้รับโทษต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 14 ปี ตาม Article 25-26 เนื่องจากถือเป็นความผิดอาญา และไม่มี การบัญญัติให้เป็นความผิดที่ยอมความได้ ซึ่งครอบคลุมกว่ากฎหมายอาญาของไทย

จากกฎหมายของประเทศอังกฤษที่ได้นิยามความหมายของผู้กระทำความผิดรวมถึงบุคคลที่เป็นหรือเคยเป็นพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้อุปการะเลี้ยงดู พ่อแม่บุญธรรม หรือ บุคคลที่พักหรือเคยพักอาศัยร่วมกัน จึงครอบคลุมกว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 285 ที่กำหนดเพิ่มโทษในความผิดทางเพศที่กระทำโดยบิดามารดาตามความเป็นจริงเท่านั้น ดังนั้นการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาไทยให้หมายความรวมถึง “ผู้อยู่ในครอบครัวเดียวกัน” เช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศอังกฤษก็จะเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายให้สามารถคุ้มครองบุคคลผู้อยู่ในครอบครัวเดียวกันได้ทุกกรณี และเป็น การสร้างความมั่นใจและเป็นธรรมให้กับผู้ถูกระทำซึ่งเป็นลูกเลี้ยงของผู้กระทำความผิด

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ฅ นคร. (2525). *คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฬารัตน์ ยะปะนัน. (2553) “ความผิดอาญาแผ่นดินและความผิดอันยอมความได้.” *จุลนิติ*, 7(2), 152-157.
- พิชญานา เจียมแท้. (2555) *ความหมายและมาตรการทางกฎหมายต่อการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว : ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญาคณະนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2551). *กฎหมายอาญาว່ด้วยความผิดเกี่ยวกับเพศ*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. (2561). สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>
- ประมวลกฎหมายอาญา. (2561). สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.krisdika.go.th/wps/portal/general>
- สัญญาชัย ลัจจวานิช. (2525). *คำอธิบายกฎหมายอาญาว່ด้วยความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย*. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.
- เสริมชัย สุดประเสริฐ. (2554) *มาตรการเสริมทางอาญาที่เหมาะสมแก่ผู้กระทำผิดทางเพศที่กระทำต่อบุตรของตนเอง*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณະนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. “*บุพการี*.” สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.royin.go.th>.
- หยุด แสงอุทัย. (2556) *กฎหมายอาญา ภาค 1*. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อำพล วงศ์ศิริ. (2555). “มาตรการที่เหมาะสมทางอาญาที่นำมาปรับใช้แก่ผู้กระทำความผิดทางเพศ กรณีกระทำต่อบุคคลในครอบครัวเดียวกัน.” เอกสารวิชาการหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 16 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม พ.ศ. 2555.

Sexual Offences Act 2003, สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/42/contents>

[//www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/42/contents](https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/42/contents)

The family Law Act 1996 สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/27/contents>

[//www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/27/contents](https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/27/contents)